

Sygn. akt II Ca 787/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Zbigniew Ciechanowicz
Sędziowie:	SO Agnieszka Bednarek - Moraś (spr.) SR del. Monika Gniazdowska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2014 roku w S.

sprawy z powództwa **Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S.**

przeciwko **I. S. i G. S.**

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie

z dnia 14 grudnia 2012 r., sygn. akt I C 1642/11

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanych I. S. i G. S. na rzecz powódki Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S. kwotę 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 787/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie uznał za bezskuteczną w stosunku do powódki Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S. umowę sprzedaży lokalu mieszkalnego numer (...) przy ulicy (...) w S., dla którego Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie X Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...), zawartą w formie aktu notarialnego sporządzonego przez notariusza A. K. dnia 2 listopada 2009 r. (rep. A Nr (...)) przez dłużniczkę Z. T. (1) i pozwanych I. S. i G. S. – w celu zaspokojenia wierzytelności powódki wynikającej z nakazu zapłaty z dnia 9 listopada 2009 r. wydanego przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, sygn. akt I Nc 2760/09, którym zasądzono od dłużniczki Z. T. (1)

na rzecz powódki Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S. kwotę 28.678,31 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 7 października 2009 r. do dnia zapłaty (punkt I.), w pozostałym zaś zakresie powództwo oddalił (punkt II.). Ponadto zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 4295 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III.).

Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Postanowieniem z dnia 31 marca 2009 r. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze, sygn. akt I Ns 35/09, stwierdził, że Z. T. (1) jest jedyną spadkobierczynią zmarłego S. C. (1). W skład spadku po zmarłym wszedł lokal mieszkalny położony w S. przy ulicy (...). W dniu 15 lipca 2009 r. Z. T. (1) udzieliła w formie aktu notarialnego pełnomocnictwa pozwanemu G. S. do sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...) oraz do reprezentowania przed podmiotami prowadzącymi egzekucję z ww. nieruchomości, w tym przed powódką, w celu ustalenia wysokości zobowiązań oraz sposobu ich spłaty, a także przed właściwym komornikiem sądowym w sprawach dotyczących prowadzonych egzekucji z nieruchomości, a w ramach tej reprezentacji do składania wniosków, pism i oświadczeń, zapewnień jakie okażą się konieczne dla realizacji wskazanego celu. W tym dniu Z. T. (1) miała świadomość, że z nieruchomości wszczęto postępowanie egzekucyjne na rzecz kilku wierzycieli, w tym powódki. Pozwany G. S. posiadał wiedzę, że Z. T. (1) nie pracowała, nie miała żadnych dochodów, że pomagali jej obcy ludzie, również pozwany jej pomagał. W dniu 4 sierpnia 2009 r. Z. T. (1) zwróciła się do powódki o rozliczenie należności zmarłego S. C. (2), wskazując, że jest jego jedynym spadkobiercą. W dniu 4 września 2009 r. pozwany G. S. złożył wskazane pełnomocnictwo powódce Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S.. Rozmawiał na temat zakupu mieszkania z D. H., która od 2004 r. sprawuje zarząd powodową wspólnotą mieszkaniową. D. H. poinformowała pozwanego, że oprócz długów wynikających z wpisu w księdze wieczystej posiada inne wierzytelności według stanu na wrzesień 2009 r., ponieważ za mieszkanie nikt nie płaci. W dniu 24 września 2009 r. powódka wezwała Z. T. (1) do zapłaty kwoty 28.548,15 zł z tytułu zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną oraz fundusz remontowy dotyczących lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...). Ponadto powódka poinformowała, że niezależnie od ww. zaległości powódce przysługują należności z uprzednio wydanego nakazu zapłaty, objęte postępowaniem egzekucyjnym 6 KM 1780/04 (KM 967/09) prowadzonym przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie D. M.. Wyżej wymienione wezwanie do zapłaty powódka wysłała również pozwanemu G. S., który odebrał to wezwanie do zapłaty w dniu 6 października 2009 r. W dniu 23 października 2009 r. pozwany G. S. wpłacił komornikowi sądowemu za dłużniczkę Z. T. (1) kwotę 19.793,77 zł, w toku postępowania egzekucyjnego wszczętego uprzednio przez powódkę przeciwko dłużnikowi S. C. (1). W dniu 2 listopada 2009 r. Z. T. (1) sprzedała pozwanym - małżonkom I. S. i G. S. prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...) wraz z odpowiednim udziałem w nieruchomości wspólnej za kwotę 185.000 zł. Powódka Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S. w dniu 7 października 2009 r. wniosła powództwo przeciwko Z. T. (1) o zapłatę należności z tytułu zaległości w płatności zaliczek związanych z lokalem mieszkalnym położonym w S. przy ulicy (...). Nakazem zapłaty z dnia 9 listopada 2009 r. wydanym w postępowaniu upominawczym, sygn. akt I Nc 2760/09, Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie uwzględnił powództwo w całości i zasądził od Z. T. (1) na rzecz powódki kwotę 28.678,31 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od dnia 7 października 2009 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 359 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Powódka Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S. złożyła wniosek przeciwko dłużniczce Z. T. (1) o wyjawienie majątku. Postępowanie w tym przedmiocie toczyło się przed Sądem Rejonowym w Ząbkowicach Śląskich, sygn. akt I Co 1947/10. Postanowieniem z dnia 14 października 2010 r. Sąd nakazał dłużniczce Z. T. (1) złożenie wykazu majątku z wymienieniem rzeczy i miejsca gdzie się znajdują, przypadających mu wierzytelności i innych praw majątkowych oraz przyrzeczenia, że złożony przez niego wykaz jest prawdziwy i zupełny, ponadto zasądził od dłużniczki na rzecz wierzyciela kwotę 40 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2010 r. komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ząbkowicach Śląskich umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia jego bezskuteczności, wszczęte z wniosku wierzyciela - powódki przeciwko dłużniczce Z. T. (1) o zapłatę należności wynikających z ww. nakazu zapłaty. Jednocześnie komornik ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 274,10 zł i obciążył nimi dłużniczkę oraz przyznał wierzycielowi - powódce kwotę 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w

postępowaniu egzekucyjnym. Pismem z dnia 17 maja 2011 r. powódka Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S. wezwała pozwanych do zapłaty kwoty 39.973,46 zł wynikającej z ww. nakazu zapłaty z dnia 9 listopada 2009 r. wydanym w postępowaniu upominawczym, sygn. akt I Nc 2760/09, Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie oraz poniesionych przez powódkę kosztów postępowania egzekucyjnego. Pozwana I. S. wiedziała o wszystkich okolicznościach związanych z zakupem ww. lokalu mieszkalnego.

Sąd Rejonowy stwierdził, iż powództwo o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną w stosunku do powódki jest w przeważającej części uzasadnione. Sąd wskazał, iż podstawę prawną powództwa stanowiły przepisy art. 527 - 531 k.c. Sąd zaznaczył, iż przedmiotem roszczenia powódki było w niniejszym postępowaniu żądanie uznania za bezskuteczną w stosunku do powódki czynności prawnej - umowy sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...) z dnia 2 listopada 2009 r. zawartej pomiędzy dłużniczką a pozwanymi w celu zaspokojenia wierzytelności przysługujących powódce, przy czym powódka podniosła twierdzenia faktyczne wskazujące na pokrzywdzenie powódki jako wierzyciela (tzw. skarga pauliańska). Sąd mając na uwadze art. 527 k.c. stwierdził, iż powódka wykazała zaistnienie przesłanek skargi pauliańskiej w odniesieniu do wierzytelności głównej i odsetek ustawowych wynikających z nakazu zapłaty Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 9 listopada 2009 r., sygn. akt I Nc 2760/09. Sąd wskazał, iż w niniejszej sprawie czynnością prawną, w stosunku do której powódka wniosła o uznanie jej za bezskuteczną, była umowa sprzedaży lokalu mieszkalnego z dnia 2 listopada 2009 r. - zawarta pomiędzy dłużniczką Z. T. (1) a osobami trzecimi - tu pozwanymi. Powódka wykazała, że ww. czynność prawna została dokonana z pokrzywdzeniem powódki jako wierzyciela, albowiem skutek dokonania tej czynności dłużniczką Z. T. (1) stała się niewypłacalna albo stała się niewypłacalna w wyższym stopniu, niż była przed dokonaniem czynności. Z dokumentów przedłożonych przez powódkę w niniejszym postępowaniu - vide nakaz zapłaty, postanowienie komornika o umorzeniu postępowania egzekucyjnego wobec jego bezskuteczności, postanowienie Sądu w przedmiocie wyjawienia majątku dłużniczki, umowa sprzedaży lokalu - wynika, że skutkiem dokonania czynności prawnej dłużniczki w postaci sprzedaży lokalu mieszkalnego było powstanie stanu niewypłacalności dłużniczki, albowiem w konsekwencji udaremniono możliwość wyegzekwowania należności powódki wynikającej z nakazu zapłaty. Spełniona została również kolejna przesłanka skargi pauliańskiej, to jest działanie dłużniczki Z. T. (1) ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli - tu powódki. Z dowodów przeprowadzonych w niniejszym postępowaniu - vide pismo dłużniczki z dnia 4 sierpnia 2009 r. do powódki w przedmiocie rozliczenia zadłużenia spadkodawcy, wezwanie powódki skierowane do dłużniczki z dnia 24 września 2009 r. w przedmiocie wezwania do zapłaty zaległości związanych z lokalem mieszkalnym, dokumentu pełnomocnictwa udzielonego pozwanemu - wynika, że dłużniczka jako właścicielka mieszkania musiała przewidywać, że sprzedając mieszkanie działała z pokrzywdzeniem wierzycielki - tu powódki. Pozwani jako osoby trzecie wiedzieli lub mogli się przy zachowaniu należytej staranności dowiedzieć, że dłużniczka działała ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli - tu powódki - przy sprzedaży mieszkania na rzecz pozwanych. Z przesłuchania pozwanego i pozwanej wynika, że pozwana jako żona pozwanego wiedziała o wszystkich okolicznościach związanych ze sprzedażą lokalu mieszkalnego, zatem świadomość pozwanej była tożsama ze świadomością pozwanego. Pozwani, co nie budziło żadnej wątpliwości od wielu lat są członkami powodowej wspólnoty mieszkaniowej, zatem wiedzieli, że za mieszkanie należy uiszczać należności w stosunku miesięcznym. Ponadto z przesłuchania za powódkę D. H., świadków M. M., A. D., wezwania do zapłaty z dnia 24 września 2009 r., które pozwany odebrał w dniu 6 października 2009 r. (vide potwierdzenie odbioru), wynika, że pozwani posiadali wiedzę, że powódce przysługuje wierzytelność w stosunku do dłużniczki, nie tylko objęta już toczącym się postępowaniem egzekucyjnym, w zakresie której ujawniono odpowiedni zapis w księdze wieczystej lokalu mieszkalnego, ale również z tytułu bieżących zaliczek, w stosunku do których powódka nie wystąpiła jeszcze na drogę postępowania sądowego. Wprost informacja w tym przedmiocie została zawarta w wezwaniu do zapłaty z dnia 24 września 2009 r., które pozwany odebrał, a także z rozmowy jaką pozwany przeprowadził z D. H. we wrześniu 2009 r. Te okoliczności stanowią podstawę wniosku, że pozwani wiedzieli, że dłużniczka działała przy sprzedaży mieszkania z pokrzywdzeniem wierzycieli. Niezależnie od powyższego Sąd I instancji stwierdził, że na potrzeby niniejszego postępowania można by przyjąć domniemanie wynikające z art. 527 § 3 k.c., a więc bliskość stosunków dłużnika i osoby trzeciej, którego źródłem było pełnomocnictwo udzielone przez dłużniczkę pozwanemu. Sąd stwierdził też, że pozwani jako osoby trzecie w rozumieniu art. 527 k.c. uzyskali korzyść majątkową na skutek dokonania zaskarżonej czynności - prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego. W powyższych okolicznościach

Sąd Rejonowy uznał za spełnione przesłanki skargi pauliańskiej z art. 527 k.c. w stosunku do pozwanych w odniesieniu do należności głównej i należności ubocznych w postaci odsetek ustawowych, a zasądzonych nakazem zapłaty jak wyżej i w takim też zakresie Sąd powództwo uwzględnił w punkcie I. wyroku, to jest uznał za bezskuteczną w stosunku do powódki Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S. umowę sprzedaży lokalu mieszkalnego numer (...) przy ulicy (...) w S., dla którego Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie X Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...), zawartą w formie aktu notarialnego sporządzonego przez notariusza A. K. dnia 2 listopada 2009 r. (rep. A Nr (...)) przez dłużniczkę Z. T. (1) i pozwanych I. S. i G. S. - w celu zaspokojenia wierzytelności powódki wynikającej z nakazu zapłaty z dnia 9 listopada 2009 r. wydanego przez Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie, sygn. akt I Nc 2760/09, którym zasądzono od dłużniczki Z. T. (1) na rzecz powódki Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości nr (...) przy ul. (...) w S. kwotę 28.678,31zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 7 października 2009 r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie, to jest odnośnie możliwości egzekwowania przez powódkę na skutek uwzględnienia żądania bezskuteczności umowy sprzedaży lokalu mieszkalnego dalszych kwot, to jest kwoty 359 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (z nakazu zapłaty) i kwoty 844,63 zł tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego, Sąd I instancji powództwo oddalił w punkcie II wyroku. Sąd zaznaczył, iż powołane wierzytelności z tytułu zasądzonych kosztów procesu i kosztów postępowania egzekucyjnego to wierzytelności, które powstały po dokonaniu zaskarżonej czynności prawnej (po dniu 2 listopada 2009 r. - data zawarcia umowy sprzedaży). W zakresie tych wierzytelności powódka mogłaby domagać się ochrony swojego uzasadnionego interesu na podstawie art. 530 k.c. jako przyszły wierzyciel. Jednakże powódka w niniejszym postępowaniu nie wykazała przesłanek z art. 530 k.c. w zw. z art. 6 k.c., w szczególności, że dłużniczka działała w zamiarze pokrzywdzenia przyszłych wierzycieli, a pozwani o tym zamiarze wiedzieli. W pkt III. wyroku Sąd Rejonowy rozstrzygnął w przedmiocie kosztów procesu na podstawie art. 100 k.p.c., nakładając na pozwanych solidarny obowiązek zwrotu całości kosztów procesu powódki, albowiem powódka uległa swojemu żądaniu tylko co do nieznacznej części żądania. Na koszty procesu powódki składały się uiszczona opłata od pozwu w wysokości 1.878 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w stawce minimalnej określonej rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w wysokości 2.400 zł i opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, co dało łączną kwotę 4.295 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w części, tj. co do punktu I. i III.

Skarżący wniesli o: zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu za postępowanie przed Sądem I instancji; ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez ograniczenie ich odpowiedzialności z lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w S. wyłącznie do kwoty należności głównej wynikającej z nakazu zapłaty z dn. 9.11.2009 r. w kwocie 28.678,31 złotych; zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu za postępowanie przed Sądem II instancji.

Strona skarżąca orzeczeniu temu zarzuciła naruszenie:

1) prawa materialnego:

-art. 530 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowania przez Sąd I instancji polegające na uznaniu, że pozwani mieli świadomość o zadłużeniu wobec powódki podczas brak jest dowodu potwierdzającego tę okoliczność, a przede wszystkim działania pozwanych, którzy ustalali stan zadłużenia Z. T. (1) w różnych instytucjach m.in. u powódki, nie ukrywali zamiaru nabycia lokalu mieszkalnego, a następnie spłacili zadłużenia przewyższającą cenę wywoławczą licytowanej nieruchomości i ponadto trwało to dłuższy czas, co jednoznacznie wskazuje na wolę pozwanych ustalenia stanu zadłużenia lokalu powódki i jego spłaty, w tym również na rzecz powódki, a nie na działanie z zamiarem pokrzywdzenia jakiegokolwiek z wierzycieli;

-art. 527 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie przez Sąd I instancji, a w konsekwencji uznanie umowy sprzedaży zawartej przez pozwanych z Z. T. (2) za bezskuteczną w stosunku do powoda, mimo że dłużniczka w wyniku tej czynności nie stała się niewypłacalna ani niewypłacalna w wyższym stopniu, ponieważ otrzymała od pozwanych cenę 185.000 zł, a pozwani mimo zachowania należytej staranności nie wiedzieli i nie mogli się dowiedzieć

o zadłużeniu Z. T. (1) wobec powoda objętym nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt I Nc 2760/09 i dopełnili wszystkich wymaganych obowiązków, a ponadto dłużniczka nie miała świadomości pokrzywdzenia powoda, ponieważ wiedziała jedynie o zadłużeniu objętym postępowaniem egzekucyjnym i była osobą starszą, nieporadną życiowo;

-art. 527 § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię przez Sąd I instancji, który powstanie stanu niewypłacalności lub powiększenie stanu niewypłacalności utożsamił z jakąkolwiek czynnością prawną, w wyniku której osoba trzecia uzyskała od dłużnika korzyść majątkową, podczas gdy z utrwalonego orzecznictwa sądowego oraz doktryny wynika, że stanu niewypłacalności dłużnika nie powoduje lub nie powiększa czynność, w wyniku której uzyskał on ekwiwalent pieniężny, który przeznaczył na spłatę zobowiązań;

-art. 527 § 3 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie przez Sąd I instancji i potraktowanie pozwanych jako osób bliskich wobec dłużniczki, mimo że pozwanych z dłużniczką łączyła jedynie umowa sprzedaży;

-art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie przez Sąd I instancji, mimo że zachowanie powoda było ewidentnie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, ponieważ powód specjalnie przewlekał dochodzenie roszczeń w stosunku do dłużniczki, aby uzyskać świadczenie od pozwanych, a tym samym pozbawił pozwanych możliwości skorzystania z dobrodziejstwa art. 533 k.c. - uwolnienia się odpowiedzialności poprzez wskazanie majątku dłużnika pozwalającego zaspokoić roszczenie powoda, kiedy jeszcze taki majątek istniał;

2) naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy art.233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego przez Sąd I instancji, który bezpodstawnie:

-utożsamił wiedzę pozwaną z wiedzą pozwanego, zakładając, że jako małżeństwo byli jednakowo zorientowani o sytuacji finansowej Z. T. (2), podczas gdy z zebranego materiału dowodowego wynika, że to pozwany był zaangażowany w zawarcie umowy sprzedaży z dłużniczką, on też rozmawiał z powodem, uzyskiwał informacje od komornika, do niego były kierowane wszystkie pisma przez powoda, natomiast pozwana wiedziała jedynie o zadłużeniu wobec powoda objętym postępowaniem egzekucyjnym;

-ocenił, że umowa zawarta przez pozwanych z dłużniczką doprowadziła do jej niewypłacalności, mimo że dłużniczka już wcześniej była w złej kondycji finansowej, a sprzedaż poprawiła jej sytuację, ponieważ pozwoliła spłacić zobowiązania, a jednocześnie dłużniczka uzyskała jeszcze ok. 40.000 zł z ceny na własne potrzeby, przy czym mieszkanie zostało sprzedane za cenę, za którą nie udało się go sprzedać w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym, gdzie egzekucja okazała się bezskuteczna, a cena wywoławcza na pierwszej licytacji wynosiła 99.000 zł.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanych na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej okazała się niezasadna.

Ustosunkowując się w pierwszej kolejności do podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy wskazuje, iż ustanowiona w tym przepisie zasada swobodnej oceny dowodów ogranicza możliwość skutecznego podważenia oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji do sytuacji, gdy nastąpiło uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów. Przy tym Sąd orzekający podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wyrażone w wyroku z dnia 3 lutego 2012 r.(sygn. akt I ACa 1407/11, LEX nr 1120030), zgodnie z którym aby zarzut naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. mógł być uznany za skutecznie postawiony wykazać należy, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest wystarczające przekonanie strony o ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu. Mając powyższe uwagi na względzie Sąd

Odwoławczy stwierdza, iż strona skarżąca nie przedstawiła takich argumentów, które prowadziłyby do stwierdzenia, iż dokonana przez Sąd I instancji ocena dowodów narusza dyspozycję art. 233 § 1 k.p.c. W odniesieniu do ustaleń Sądu Rejonowego Sąd Okręgowy nie podzielił ich jedynie w zakresie w jakim Sąd ten przyjął, iż strona pozwana była w bliskim stosunku z dłużnikiem Z. T. (1) w rozumieniu art. 527 § 3 k.c. Sam bowiem fakt, iż dłużniczka w dniu 15 lipca 2009 r. udzieliła G. S. pełnomocnictwa do jednorazowej czynności prawnej nie oznacza jeszcze, iż strona pozwana była z nią w bliskim stosunku. W pozostałym zaś zakresie zdaniem Sądu orzekającego ustalenia Sądu Rejonowego są prawidłowe i jako takie Sąd Odwoławczy przyjmuje je za własne. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji dokonał również prawidłowej materialnoprawnej oceny roszczenia powódki, uznając je za zasadne.

W tym miejscu Sąd Odwoławczy wskazuje, iż zgodnie z treścią art. 527 § 1 k.c. gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. W myśl § 2 tego przepisu czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Ponadto w wyroku z dnia 27 lutego 2009 r. (sygn. akt V CSK 309/08, LEX nr 603191) Sąd Najwyższy odnosząc się do zarzutów naruszenia art. 527 § 1 i 2 podkreślił, że pokrzywdzenie wierzyciela należy oceniać nie według chwili dokonania czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią, lecz według chwili jej zaskarżenia (wystąpienia z żądaniem uznania bezskuteczności czynności prawnej). Sytuację kiedy czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela określa § 2 art. 527 k.c. Przepis ten wiąże pokrzywdzenie wierzyciela z rzeczywistą niewypłacalnością dłużnika, która musi istnieć w chwili wystąpienia ze skargą pauliańską, jak i w chwili orzekania przez sąd o żądaniu wierzyciela uznania czynności prawnej dłużnika za bezskuteczną (art. 316 § 1 k.p.c.).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy wskazuje, iż bezspornym jest, że strona pozwana wskutek czynności prawnej dłużnika Z. T. (1) z dnia 2 listopada 2009 r. w postaci sprzedaży lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ulicy (...) uzyskała korzyść majątkową.

Jednocześnie z materiału zgromadzonego w niniejszej sprawie jednoznacznie wynika, że przedmiotowa czynność prawna została dokonana z pokrzywdzeniem powódki jako wierzyciela dłużniczki. O rzeczywistej niewypłacalności dłużnika, istniejącej w chwili wystąpienia powódki ze skargą pauliańską, jak i w chwili orzekania przez Sąd o jej żądaniu uznania czynności prawnej dłużnika za bezskuteczną świadczą zarówno okoliczności wynikające z toku sprawy o sygn. akt I Co 1947/10 przed Sądem Rejonowym w Ząbkowicach Śląskich z wniosku powódki o wyjawienie majątku dłużnika Z. T. (1) oraz postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ząbkowicach Śląskich M. K. z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie z wniosku powódki przeciwko Z. T. (1) o sygn. akt Km 352/10, którym umorzono postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

Ponadto dłużniczka dokonując czynności prawnej w dniu 2 listopada 2009 r. niewątpliwie działała ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. W dniu 4 sierpnia 2009 r. Z. T. (1) zwróciła się bowiem do powódki o rozliczenie należności zmarłego S. C. (2), a pismem z dnia 24 września 2009 r. powódka wezwała ją do zapłaty należności z tytułu zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną oraz funduszu remontowego oraz odsetek ustawowych z tego tytułu. Nadto powódka w piśmie tym zaznaczyła, iż niezależnie od wymienionego w nim zadłużenia przysługują jej należności z nakazu zapłaty wydanego w sprawie o sygn. akt II Nc 1473/03, w związku z czym toczy się postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie D. M..

W ocenie Sądu Okręgowego strona pozwana również wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Należy bowiem podkreślić, iż pozwany G. S. w dniu 15 lipca 2009 r. został umocowany przez dłużniczkę także celem ustalenia wysokości zobowiązań oraz sposobu ich spłaty także wobec powódki. Podkreślić należy, że pozwany, jeszcze przed zawarciem umowy sprzedaży lokalu, jako pełnomocnik Z. T. (1) otrzymał pismo powódki z dnia 24 września 2009 r. wzywające dłużniczkę do zapłaty, a nadto z zeznań D. H. wynika, że po uzyskaniu wymienionego pełnomocnictwa dowiadywał się on u powódki o rodzaju długów Z. T. (1). Ponadto z zeznań G. S. w charakterze strony wynika, że wiedział on, iż dłużniczka znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, w tym że nie ma

pieniędzy. W tej sytuacji zakładanie przez stronę skarżącą, iż dłużniczka płaci na bieżąco należności powódce i nie posiada innych długów poza należnościami objętymi toczącym się postępowaniem egzekucyjnym było nieuzasadnione okolicznościami. Abstrahując nawet od tego że G. S. otrzymał wezwanie do zapłaty z dnia 24 września 2009 r., należy stwierdzić, że przy zachowaniu należytej staranności mógł on oczywiście dowiedzieć się o wszelkich zobowiązaniach dłużniczki w stosunku do powódki. Skoro tego nie uczynił nie sposób jest przyjąć, iż nie miał on chociażby świadomości ewentualnego pokrzywdzenia powódki. Pozwany twierdząc zaś, iż spłacił wierzycieli nie wykazał konkretnie, których wierzycieli to dotyczyło, ani też zakresu tej spłaty. Nie przedstawił on na tą okoliczność żadnych dowodów. Z akt sprawy wynika jednoznacznie, że wpłacił on jedynie kwotę 19.793,77 zł celem wstrzymania egzekucji. Brak dowodu na to, iż przekazał on dłużniczce kwotę, jak podaje ok. 40.000 zł. Treść umowy sprzedaży z dnia 2 listopada 2009 r. przeczy tej okoliczności, gdyż wynika z niej, że cena sprzedaży 185.000 zł została w całości zapłacona. Nie zostało zatem wykazane, iż dłużniczka otrzymała jakąkolwiek kwotę od pozwanych.

Z kolei fakt, że I. S. wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć o tym, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli wynika z jej zeznań w charakterze strony. Pozwana wskazała bowiem, że G. S. informował ją o stanie przedmiotowej nieruchomości, a także co istotne że decyzję o zakupie nieruchomości małżonkowie podjęli wspólnie po zapoznaniu się ze stanem zadłużenia dłużniczki.

Kolejno Sąd Odwoławczy wskazuje, iż twierdzenie strony apelującej co do tego, za jaką kwotę przedmiotowa nieruchomość mogła zostać zbyta w wyniku licytacji jest bezprzedmiotowe. G. S. dokonał spłaty egzekwowanej należności właśnie celem wstrzymania licytacji tej nieruchomości, a więc do niej w ogóle nie doszło. Nadto wskazać należy, iż cena wywołania nie jest ceną ostateczną, którą uzyskuje się na skutek przeprowadzenia licytacji. Jest to jednak bezprzedmiotowe twierdzenie skoro doszło do dokonania czynności w której cenę sprzedaży wskazano na 185.000zł.

Ponadto skoro pozwany wskazał, iż po spłacie wierzycieli, przekazał dłużniczce jeszcze kwotę 40.000 zł, to pomijając w sposób nieracjonalny zobowiązanie wobec powódki, należy stwierdzić że sam działał na szkodę powódki.

W tym stanie rzeczy zaistniały przesłanki skargi pauliańskiej w zakresie przyjętej przez Sąd Rejonowy wiarygodności powódki, a więc nie było podstaw do wzruszenia zaskarżonego orzeczenia.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, o czym orzekł w punkcie I wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie II wyroku na podstawie o art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Z art. 108 § 1 k.p.c. wynika, że sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Cytowane unormowanie wyraża podstawową zasadę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania - odpowiedzialności za jego wynik. Mając powyższe unormowanie na względzie Sąd Okręgowy wskazuje, iż w rozpatrywanej sprawie apelacja strony pozwanej okazała się w całości niezasadna, a więc to ona jest w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. stroną przegrywającą sprawę w postępowaniu apelacyjnym. Zatem wobec złożonego przez stronę powodową żądania zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, to strona pozwana winna zwrócić stronie powodowej przedmiotowe koszty. Na koszty te złożyło się wyłącznie wynagrodzenie reprezentującego stronę powodową radcy prawnego w wysokości 1.200 zł, które zostało ustalone na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 5 oraz § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).